

**Sayın Meclis Başkanım,
Değerli Meclis Üyeleri,
Kıymetli Basın Mensupları,
Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve kendi adıma hepinizi saygıyla selamlıyorum.
Mayıs ayı meclis toplantımıza hoş geldiniz.**

Değerli Meclis Üyeleri,

Her türlü zorlu koşula rağmen üretimden vazgeçmeyen, toprağa emek veren, üretimiyle ülkemizin ekonomisine ve gıda güvenliğine katkı sağlayan tüm çiftçilerimizin Dünya Çiftçiler Günü'nü kutluyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Tarımsal faaliyetlerde maliyet yapısındaki bozulmaya uzun yıllardır dikkat çekiyoruz. Ne var ki bugün geldiğimiz noktada, üretim ekonomisinin taşıma kapasitesinin ciddi biçimde zorlandığını görüyoruz. Özellikle işçilik, kira ve temel üretim girdilerinde yaşanan yüksek artışlar, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini doğrudan tehdit etmektedir.

Son 10 yılda maliyetler hızla artarken buna karşılık üreticimizin gelir artışı aynı ölçüde gerçekleşmemiştir. Sektörümüz bu yükü uzun süre fedakârlıkla taşımıştır. Ancak bugün birçok üreticimiz; yüksek finansman maliyetleri, sermaye yetersizliği ve krediye erişim sorunları nedeniyle üretimden çekilme riskiyle karşı karşıyadır.

Oysa tarım yalnızca ekonomik bir faaliyet değildir. Tarım; gıda arz güvenliğidir, stratejik bağımsızlıktır, kırsal istihdamdır, toplumsal dengedir, milli dayanıklılıktır. Dolayısıyla tarımda yaşanan her zayıflama, yalnızca sektörel değil; ekonomik, sosyal ve stratejik sonuçlar doğurmaktadır.

Nitekim geçtiğimiz ay açıklanan yüzde 3,70'lik gıda enflasyonu, küresel ve ulusal ölçekte maliyet baskısının yeniden güçlendiğini göstermektedir. Ancak burada dikkat çekici olan husus şudur: Gıda fiyatları artmasına rağmen üretici refahı aynı ölçüde yükselmektedir. Çünkü maliyetlerdeki kontrolsüz artış, üretimden doğan katma değeri büyük ölçüde aşındırmaktadır.

Bu nedenle önümüzdeki dönemde temel önceliğimiz; üretim kapasitesini koruyan, rekabet gücünü artıran, öngörülebilir ve dirençli bir tarım ekonomisi inşa etmek olmalıdır.

Bugün dünya yeni bir döneme girmektedir. Şubat ayından itibaren küresel ölçekte enerji, gübre, petrokimya ve lojistik alanlarında yaşanan gelişmeler, tarımın artık yalnızca bir sektör değil; ülkelerin stratejik güç unsurlarından biri olduğunu yeniden göstermiştir.

FAO gıda fiyat endeksindeki yükseliş de bu kırılganlığın uluslararası ölçekte derinleştiğini ortaya koymaktadır. Böylesine kritik bir dönemde yapmamız gereken; üretim gücünü koruyan, yerli kapasiteyi artıran, teknoloji ve verimlilik odaklı, planlı ve uzun vadeli bir tarım vizyonunu kararlılıkla ortaya koymaktır.

Bu kapsamda, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan ve Dünya Bankası kaynağıyla hayata geçirilecek Türkiye Tarım Gıda Sektörünün İstihdam ve Kırsal Refah İçin Dönüşüm Projesi'ni önemli buluyoruz. Bu kaynağın, yeni yatırımların yanı sıra halihazırda faaliyette olan işletmelerin korunması ve devamlılığı için kullanılmasını diliyoruz. Böyle bir yaklaşım yeni yatırımların yanında kurulu kapasitemizin korunmasına önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Değerli Meclis Üyeleri,

Meslek komiteleri toplantımızda öne çıkan iki temel konuyu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Birincisi finansmana erişimdir. Üyelerimizin en önemli talebi, yaklaşık üç yıldır aynı seviyede kalan tarımsal kredi limitlerinin günümüz maliyetleri ve üretim koşulları dikkate alınarak artırılmasıdır.

İkincisi ise üretim ve ihracat tarafında rekabet gücümüzü zayıflatan kur politikasıdır. Artan maliyetlere rağmen döviz kurunun aynı hızda ilerlememesi; ihracatçımızın rekabet gücünü zayıflatmakta, bazı pazarlarda fiyat tutturmayı zorlaştırmakta ve pazar kayıplarına neden olmaktadır. Üyelerimizin bu konudaki temel beklentisi ise üretim, ihracat ve rekabet koşullarını destekleyecek daha dengeli ve öngörülebilir bir kur yapısının oluşmasıdır.

Değerli Meclis Üyeleri,

Kasım ayında kentimizin ev sahipliğinde gerçekleştirilecek COP31'in Antalya açısından yalnızca birkaç günlük bir organizasyon değil; çevre, iklim, su ve yaşam kalitesi bakımından önemli bir dönüşüm fırsatı olduğuna inanıyoruz. Dünyada COP organizasyonlarına ev sahipliği yapan şehirlerin önemli bir bölümü bu dönemi; yeşil alanlarını artırmak, çevresel altyapılarını güçlendirmek ve kentlerini geleceğe hazırlamak adına değerlendirmiştir.

Bu kapsamda, Valimiz Sayın Hulusi Şahin himayesinde hayata geçirilen Antalya Mavi Akdeniz İnişiyatifi'ni son derece kıymetli bulduğumuzu özellikle ifade etmek isterim. Bu yaklaşımın, kentimizin çevresel sürdürülebilirliği açısından son derece kıymetli ve stratejik bir değer taşıdığını düşünüyoruz.

COP31'in kentimizde; kişi başına düşen yeşil alan miktarını artıran, yenilenebilir enerji kapasitesini geliştiren, su verimliliğini önceleyen, tarımsal atıkları ekonomiye kazandıran, hava kalitesini yükselten, mevcut orman varlığını koruyup güçlendiren ve yaşam kalitesini artıran kalıcı ve ölçülebilir vizyonla hedef koyan, uygulayan ve örnek olan bir kent olması gerektiğine inanıyoruz.

Değerli Arkadaşlar,

Bu yıl özellikle yağışlar açısından geçen yıla kıyasla daha olumlu bir tabloyla karşı karşıya olduğumuz görülmektedir. Yağışların üretime olumlu yansımaları; başta hububat ve meyve olmak üzere birçok üründe hem verim hem de rekolte beklentilerini artırmıştır. Özellikle meyve grubunda artan rekoltenin tezgâhlara olumlu yansımaya başladığı görülmektedir. Hatırlanacağınız gibi geçtiğimiz yıl yaşanan don olayları nedeniyle birçok üründe fiyatlar aşırı yükselmiş, ürünlere erişim zorlaşmıştı. Bu yıl ise genel beklentimiz; üretim ve arz tarafında daha dengeli ve daha olumlu bir dönemin yaşanacağı yönündedir.

Bu hafta, 1. ve 2. Meslek Komitemizin talebiyle hububat hasadı öncesi sektörel analiz toplantımızı; 5. Meslek Komitemizin talebiyle ise Kurban Bayramı öncesi sektörel analiz toplantımızı, üyelerimiz ve ilgili kurum temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirdik.

Hububat hasadı öncesinde gerçekleştirdiğimiz sektörel analiz toplantısında, bu yıl kentimizde verim ve rekoltenin ülke geneline paralel biçimde artmasının beklendiği ifade edilmiştir. Ancak üretimdeki artışın piyasada baskıya dönüşmemesi için planlı hareket edilmesi büyük önem taşımaktadır. Toplantıda; bölgeye uygun sertifikalı tohum kullanımı, hastalıklarla mücadele, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin alım politikaları, alım noktalarının artırılması ve teknolojik üretim altyapısının güçlendirilmesi gibi başlıklarda değerlendirmelerde bulunulmuştur. Tüm üreticilerimize bereketli, kazasız ve belasız bir hasat dönemi diliyorum.

Kurban Bayramı öncesinde gerçekleştirdiğimiz sektörel analiz toplantımızda gördük ki; ilimizde kurban arzı, kesim altyapısı ve hizmet kapasitesi açısından herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Yeterli miktarda kurbanlık hayvan, kesim alanı ve hizmet verecek sektör paydaşı mevcuttur. Bununla birlikte artan üretim maliyetleri, iş gücü sorunu, genç nüfusun üretimden uzaklaşması ve organize perakendenin piyasa üzerindeki etkileri sektörümüz açısından dikkatle takip edilmesi gereken başlıklar arasında yer almaktadır. Antalya'nın üretim gücünü koruyabilmesi için üreticiyi ayakta tutacak ve hayvancılığı sürdürülebilir kılacak politikalara ihtiyaç her geçen gün artmaktadır.

Toplantılarımıza katılım sağlayan, katkı veren tüm üyelerimize, sivil toplum ve meslek örgütü başkanlarımıza ve kurum temsilcilerimize teşekkür ediyorum.

Bugün öğleden sonra saat 15.00'te ise Side Antik Kenti'nde; Antalya'da zeytinyağında kalite ve katma değer artırılması amacıyla 1. Antalya Naturel Sızma Zeytinyağı Kalite Yarışması ödül törenini gerçekleştireceğiz. Bu fırsatla sizleri ve tüm hemşerilerimizi programımıza davet ediyorum.

Konuşmamı tamamlarken, Kurban Bayramı'nızı şimdiden kutluyor; bayramın ülkemize ve tüm insanlığa barış, huzur, sağlık ve bereket getirmesini diliyorum.

Saygılarımla,

Ali ÇANDIR
Yönetim Kurulu Başkanı

